

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Sted	Oslo
Dato	03.06.2020
Vår referanse	20/00107-2
Deres referanse	20/1090-1

Høringssvar NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler

Norges musikkhøgskole har følgende kommentarer til lovforslaget:

§ 1-1 Formålet med universiteter og høyskoler

Norges musikkhøgskole ser positivt på den foreslåtte formålsparagrafen.

§ 1-2 Loves virkeområde, første ledd

Det er viktig å opprettholde en institusjonskategori som dagens «vitenskapelig høyskole», slik lovforslaget også legger opp til. Imidlertid mener vi det bør vurderes å omdøpe kategorien til spesialuniversitet, slik de vitenskapelige høyskolene tidligere har foreslått. Det er flere grunner til det:

- Et par av dagens vitenskapelige høyskoler er kunstutdanningsinstitusjoner, med større vekt på kunstneriske enn på vitenskapelige metoder. Begrepet vitenskapelig høyskole blir av mange misforstått for disse institusjonenes vedkommende.
- Institusjonene under kategorien vitenskapelig høyskole har – innenfor sine spesialiserte fagområder – samme faglige autonomi som universiteter, og et universitetsbegrep er derfor mer passende.
- På engelsk er den eneste oversettelse av vitenskapelig høyskole som blir forstått, specialized university, eller eventuelt specialized university institution, som det heter i den halvoffisielle oversettelsen av gjeldende lov. Også dette indikerer at spesialuniversitet vil være et bedre begrep på norsk.

Vi skal samtidig gi uttrykk for at det vi her uttaler oss om er den formelle kategorien i loven, som ikke nødvendigvis må gi seg uttrykk i endrede institusjonsnavn. Norges musikkhøgskole kan etter vår mening fortsatt hete Norges musikkhøgskole, selv om institusjonskategorien skifter betegnelse.

§ 2-1 Virksomhet og ansvar

Oppstillingen «forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid» brukes en rekke steder i loven, første gang i denne paragraf punkt a). Formuleringen kan med fordel, både her og andre steder, endres til «forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid». Dette er en formulering som brukes av NOKUT i tilsynsforskriften og som bidrar til å minske misforståelser om hva kunstnerisk utviklingsarbeid er. Kunstnerisk utviklingsarbeid er et begrep som dekker et bredt tilfang av metoder og prosesser, og man kan finne paralleller innen kunstnerisk utviklingsarbeid til både grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid. Formuleringen «faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid» blir av mange misforstått dithen at kunstnerisk utviklingsarbeid er utviklingsarbeid innen den tradisjonelle definisjonen av forskning og utviklingsarbeid. Den formuleringen NOKUT anvender i tilsynsforskriften viser på en bedre måte at kunstnerisk utviklingsarbeid er et selvstendig begrep og ikke en underdisiplin under utviklingsarbeid.

§§ 3-3 – 3-7 – om styrets sammensetning, valg og oppnevning av styret, rektor og valg av rektor

NMH vil anbefale at ordningen i dagens lov opprettholdes, med valgfrihet for institusjonene mht. om institusjonene skal ha tilsatt rektor og ekstern styreleder eller valgt rektor som også er styreleder.

Vi vil samtidig advare mot den foreslåtte ordningen om å kombinere ekstern styreleder og valgt rektor. I modellen med ekstern styreleder og den rektorrolle som følger av modellen, må det være styret som har ansvaret for å ansette (og eventuelt avsette) rektor. En valgt rektor i en slik rolle vil kunne være svært problematisk.

Vi vil samtidig foreslå at ved ordning med ansatt rektor, bør det åpnes for åremålsperiode på 4 - 6 år. Med den rektorrolle som følger av modellen med ansatt rektor, er det rimelig å normalisere tilsettingsperioden til det som er vanlig for åremålsstillinger ellers, jf. for øvrig bestemmelsene i dagens lov om åremålsperiode for administrerende direktør.

§ 3-11 Lovlighetskontroll

Norges musikkhøgskole mener det er helt nødvendig å etablere en egen ordning med lovlighetskontroll og støtter ikke forslaget.

§ 6-1 Krav om generell studiekompetanse

Vi stiller oss noe tvilende til den foreslåtte begrepsendringen fra «grunnutdanning» til «lavere grads utdanning». Det finnes lavere grads utdanninger som ikke er grunnutdanninger, og der opptakskravet ikke er generell studiekompetanse alene. Den gjeldende formuleringen om grunnutdanning synes å være mer presis.

§ 7-3 Universell utforming og § 7-4 Individuell tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse og særskilte behov

NMH støtter de krav som stilles til institusjonene i disse paragrafene, men vil fraråde lovfesting av at institusjonene skal (til enhver tid) ha handlingsplaner på disse områdene. Det må holde at loven stiller krav som skal tilfredsstilles, så får institusjonene selv velge arbeidsmetodikk. I et lovarbeid der en av målsettingene (iht. lovutvalgets mandat) er at «regelverket bør ikke være mer omfattende enn nødvendig», er det lite hensiktsmessig å detaljregulere hvordan institusjonene skal arbeide for å tilfredsstille slike krav.

§ 7-8 Læringsmiljøutvalg

Selv om vi i og for seg ikke har innvendinger mot å gi studentsamskipnaden observatørstatus i læringsmiljøutvalget, mener vi prinsipielt at det ikke bør lovfestes at studentsamskipnaden skal ha observatørstatus i læringsmiljøutvalget.

§ 8-7 Gjennomføring av førstegangssensur

Norges musikkhøgskole vil uttrykke sterk støtte til forslaget om innføring av en ny 3-gradert karakterskala utmerket / bestått / ikke bestått. En slik karakterskala vil passe svært godt for kunstutdanning, der A – E-skalaen ofte ikke finnes anvendelig, og der karakterskalaen bestått / ikke bestått er noe unyansert. Vi vil mene at den 3-graderte skalaen også vil være svært interessant for vurdering av masterarbeider generelt, der erfaringen viser at bare de to – tre øverste trinnene av A – E-skalaen benyttes.

Vi har sympati med begrunnelsene for de foreslåtte bestemmelsene om krav om både antall sensorer og bruk av ekstern sensor, men mener formuleringen i lovforslaget er for bastant og unyansert. Som eksempel fra NMHs egne studier kan vi nevne at det finnes utøvende eksamener i mindre, utøvende støtteemner der det vil være helt urimelig om loven skal kreve at det alltid skal benyttes ekstern sensor.

§ 8.11 Gjennomføring av klagesensur

Forslaget innebærer å gå over til «normal» prosedyre for klagebehandling iht. forvaltningslovens bestemmelser, mens gjeldende uh-lov fastsetter en at ny sensur skal være blindsensur. Det er etter vår mening gode grunner for å opprettholde ordningen med blindsensur. Selv om ordningen med blindsensur har avdekket til dels betydelige avvik i vurderingsnormene, er dette problemer som må fanges opp og håndteres, snarere enn å forsøke å kamuflere dem.

§ 10-7 Graden philosophiae doctor

Vi vil minne om at det nå formelt er to grader, philosophiae doctor og philosophiae doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid. Lovformuleringen må avspeile dette. Overskriften kan kanskje forenkles til «doktorgradsutdanning».

§ 10-7 Graden philosophiae doctor, tredje ledd

Fusk i doktorgradsutdanningen bør alltid behandles iht. § 10.3. Vurdering av om forholdet er så alvorlig at det kan gi grunnlag for tvungen avslutning bør komme i tillegg til behandling iht. § 10.3, ikke som et alternativ. Spørsmål om fusk og konsekvenser av det iht. § 10.3 vil normalt behandles av institusjonenes klagenemnd, som har opparbeidet ekspertise på slike saker. Spørsmål om tvungen avslutning av doktorgradsutdanning vil normalt behandles av et annet organ ved institusjonen. Det er viktig at fusk saker på alle nivå behandles av ett og samme organ, med ekspertise på behandling av slike saker.

§ 10-7 Graden philosophiae doctor, fjerde ledd

Her avspeiler formuleringen bare graden ph.d., der man normalt bruker begrepet avhandling, men ikke graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, der man normalt ikke bruker begrepet avhandling.

§ 11-6 Kallelse, første ledd

I forhold til gjeldende lov, er det her innført en avgrensning av muligheten til å delegere muligheten til å foreta ansettelse uten utlysning, ved at det nå bare er «styret selv» som kan foreta slik ansettelse. Vi foreslår å opprettholde dagens formulering om «styret», slik at dette eventuelt kan delegeres til et underliggende «ansettelsesorgan». Vi viser for øvrig til lovutvalgets merknad til § 3-1, der utvalget framholder en intensjon om å fjerne de fleste sperrene mot delegasjon fra styret til underliggende organ. Her har de i stedet foreslått å innføre en ny sperre mot delegasjon.

§ 11-7

Vi viser til våre kommentar til §§ 3-3 – 3-7 og støtter følgelig mindretallets forslag som innebærer at også administrerende direktør tas med i opplistingen av stillinger som kan besettes på åremål. Vi foreslår også at ansatt rektor bør kunne ansettes på åremål for 4 – 6 år, med den vanlige begrensning på til sammen 12 år.

Med vennlig hilsen

Peter Tornquist
rektor

Tove Blix
direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Kunnskapsdepartementet		Postboks 8119 Dep	0032 OSLO